

Being Moved

SIMON MAYER

Bewogen beweging

Jasper Delva
Gezien op 07 oktober 2020
Stadsschouwburg Brugge
Amok festival / Kaap

In de solo ‘Being Moved’ verkent Oostenrijks choreograaf, muzikant en performer Simon Mayer verschillende toestanden van bewegen en bewogen worden. Samen met sound designer Pascal Holper wekt hij zo verschillende gemoedstoestanden op bij zichzelf en het publiek. Het doet nadenken over wat het betekent bewogen te worden door beweging.

14 OKTOBER 2020

Op het podium staan zeven lege stoelen. Boven elke stoel hangt een object dat lijkt op een grote springveer. Er hangt een lampje in. Onder elke stoel staat nog een lamp. Simon Mayer verwelkomt het publiek als hij opkomt en geeft het meteen een kleine opdracht mee: ‘Sluit tijdens de performance soms je ogen en luister naar de soundscape en je ademhaling’.

Hij nodigt ons ook uit om in gedachten plaats te nemen op een van de stoelen tijdens de voorstelling. Hij doet het ons voor. Als boven één van de stoelen het lampje aan gaat, zegt hij dat Benjamin er wil gaan zitten, maar merkt dat de stoel al bezet is. Hij kiest dan voor een andere stoel waarboven het lampje aanfloept. Dat gaat door tot een heel imaginair gezelschap alle stoelen bezet.

Mayer richt zich nu tot dat imaginaire gezelschap: ‘Adem in en adem uit. Verbind het ademen met een beweging’. Als een yoga-instructeur doet het voor. Armen ver uit elkaar bij het inademen en terug samen bij het uitademen. We horen zijn adem. Het zorgt voor een rustgevend gevoel van ‘mindfulness’. Dan keert Mayer zich naar ons, het echte publiek en verstijft. Een van zijn handen begint traag te knijpen. De andere volgt, in een ander ritme. De spiersamentrekkingen kruipen langs zijn arm omhoog en omlaag, op het ritme van de ademhaling. Plots grijpt één hand van Mayer naar iets boven zijn hoofd, en laat zijn arm dan weer vallen. Gestaag tekent die arm nu cirkels. De andere arm sluit aan.

Zo zakt Mayer traag naar beneden. Met draaiende bewegingen vanuit de heupen schuift hij zijn voeten naar de rand van het podium. Ondertussen blijven zijn armen voor- en achterwaarts door de ruimte cirkelen. Elke nieuwe beweging

vertrekt vanuit de voorgaande en gebeurt met een prompte en vloeiende draai. Mayer lijkt zo door de ruimte te glijden, alsof er geen enkele weerstand is. Het enige geluid komt voort van zijn sokken die over de vloer schuiven. Ook dit voelt heel rustgevend aan, maar anders dan bij de statische eerste scène is er nu meer dynamiek. Het is als het verschil tussen een bergmeer en een waterval. Dat gevoel wordt bovendien versterkt wanneer je de opdracht van Mayer volgt en even de ogen sluit.

Nu speelt Mayer zijn hemd uit. Je ontdekt dat hij daaronder een lederen harnas draagt. Je ziet ook audioapparatuur aan zijn heupen, en contactmicrofoons op verschillende plekken op zijn torso. Mayer gaat nu sneller bewegen, in grotere cirkels, tot zijn hele lichaam rondwentelt en de ruimte vult. Dat verwekt een geluid als van windvlagen die de ruimte akoestisch vullen. Hoe sneller de bewegingen, hoe sterker ook het geluid dat gaat klinken als een storm die woedt boven het publiek. Maar stilaan verkleint de actieradius weer en komt Mayer terug naar één punt waar hij ter plekke ronddraait. Eerst nog snel, met de armen in de lucht, maar dan zakt het tempo. De armen volgen, en de storm van klanken gaat liggen.

Fysieke beweging veroorzaakt mentale beweging

Mayer gaat nu op de stoelen af. Hij trekt aan de springveren erboven. Rook verschijnt vanuit de linkerbovenhoek. Ondertussen speelt hij de rest van zijn kleren uit. Pas nu merk je dat heel zijn lijf geharnast is. Als hij gaat zitten op een stoel, neemt hij een strijkstok op, waarmee hij luchtcello speelt. Wat je hoort is vooral zijn elektronisch versterkte adem. Weldra bespeelt hij niet langer de luchtcello, maar zijn eigen lijf, van zijn tepels tot zijn penis. Het windt hem zichtbaar op. Een wat flauw mopje, maar het publiek kan het wel smaken. Maar dan verandert de situatie: als eerst de strijkstok zijn lichaam beroerde, dan is het nu zijn lichaam dat de strijkstok te lijf gaat. Het is een absurd-komisch effect als de strijkstok wild in het rond vliegt. Plots lijkt Mayer een dirigent, en in die rol komt hij ook naar voor om onze ademhaling te dirigeren.

Het geluid van ademhaling domineert nu de ruimte. Pascal Holper, die tekent voor de sound design, manipuleert de adem en de stem van Mayer tot een soundscape. De bewegingen worden hier het instrument, het brongeluid van de soundscape. Als je op dat moment je ogen sluit om gewoon te luisteren ontstaat een heel ander beeld dan wat op het podium gebeurt. Het doet je later ook anders kijken naar de bewegingen. Hoe klinkt een beweging? Welke beweging brengt welk geluid voort?

De soundscape schept een nieuwe, onrustiger sfeer op het podium. Het licht is witter, killer dan voorheen, als de maan in een donkere nacht. Op handen en voeten kruipt Mayer zenuwachtig over de grond. Zijn we terecht gekomen in een regenwoud? Hij staat recht en draait voorzichtig rond. Hij lijkt te zoeken. Zijn steeds jachtigere adem en het getrappel van zijn voeten zwellen in de steeds snellere en luidere *soundscape* tot ritmische, tribale muziek. De spots boven het podium draaien mee in het rond, en plots lijken we ons niet langer in een woud, maar in een *night club* te bevinden. Mayer begint rond te springen als een bezetene. Er hangt euforie in de ruimte. Je voelt het publiek mee bewegen.

Dan keert de rust weer. Een enkele lamp schijnt nog op Mayer, die lijkt te bekomen. Plots gaat ook dat licht uit. Toch voel je dat dit niet het einde is.

Niemand klapt. Erg sterk. Omhuld door de duisternis en stilte, is dit een laatste moment van rust. Ook zonder beweging kan een mens bewogen zijn. Misschien zelfs meer dan in het exces van wild gesticuleren? Dan gaat het licht alsnog terug aan. Een enthousiast applaus volgt.

‘Being Moved toont hoe verschillende manieren van bewegen, in tijd en ruimte, ook telkens een andere spanning en zijnstoestand opwekt bij zowel de performer als publiek . Fysieke beweging veroorzaakt mentale beweging. Mayer brengt die idee af en toe indringend over, maar trapt ook wel eens in de val van een te gemakkelijk effect.